

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 18 март 2024 г.
(OR. en)

7865/24

COPS 128
CFSP/PESC 398
CLIMA 127
DEVGEN 35
ENV 316
ONU 35
RELEX 339
CONUN 59
ENER 142
SUSTDEV 42

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

Относно: Заключение на Съвета относно зелената дипломация

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно зелената дипломация, одобрени на заседанието на Съвета на 18 март 2024 г.

Заключения на Съвета относно зелената дипломация на ЕС

Дипломация на ЕС за насърчаване на справедливия и приобщаващ екологичен преход и подкрепа за изпълнението на глобалните ангажименти

1. Съветът изтъква отново сериозния проблем, който представлява ускоряването, задълбочаването и взаимното подсилване на тройната планетарна криза, свързана с изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и замърсяването, които създават глобална и екзистенциална заплаха и задълбочават съществуващите опасности във връзка със сигурността. Съветът е твърдо убеден, че към тази криза трябва да се подходи по всеобхватен и интегриран начин чрез засилено многостранно сътрудничество и глобални действия и че тя трябва да се разглежда като основен компонент на външната политика и политиката за сигурност на ЕС.
2. Съветът потвърждава отново твърдия ангажимент на ЕС да работи в тясно сътрудничество с партньорите за ускоряване на глобалния справедлив и приобщаващ екологичен преход. Съветът изтъква ключовата роля на зелената дипломация на ЕС за утвърждаването и консолидирането на глобалните ангажименти и насърчаването на тяхното изпълнение, включително ангажиментите, отразени в изводите от първия глобален преглед съгласно Парижкото споразумение, одобрени в Дубай на 28-ата конференция на ООН по въпросите на климата, и в глобалната рамка за биологичното разнообразие. В този контекст ЕС и неговите държави членки ще продължат да укрепват сътрудничеството с партньорите при разработването и изпълнението на амбициозни национално определени приноси (НОП), които ефективно застъпват ангажиментите, поети в рамките на глобалния преглед, включително отказа от изкопаеми горива. Освен това ЕС и неговите държави членки ще работят с партньорите за разработване и представяне на национални стратегии и планове за действие в областта на биологичното разнообразие, както и на съответните цели, актуализирани и развити преди 16-ата конференция на ООН за биологичното разнообразие. Съветът настойчиво приканва членовете на Г-20 да поемат водеща роля в това отношение, тъй като от тези държави идват около 80% от глобалните емисии и те играят ключова роля в справянето с глобалните предизвикателства в областта на околната среда и климата. Съветът категорично подчертава необходимостта от незабавни, спешни, ускорени действия, както се подчертава в докладите на МКИК, IPBES и IRP¹, и потвърждава отново значението на ръководен от науката глобален преход към неутралност по отношение на климата, който е справедлив, приобщаващ, устойчив, в хармония с природата и в съответствие с ангажиментите, политиките, принципите и ценностите на ЕС. Съветът призовава за засилено сътрудничество с партньорите на всички равнища и съвместно с предприятията и промишлеността, за да се извлече максимална полза от възможностите, които екологичният преход предлага на всички, включително засилена конкурентоспособност, създаване на работни места и растеж, и

¹ Междуправителствен комитет по изменението на климата, междуправителствена научно-политическа платформа относно биоразнообразието и предлаганите от екосистемите услуги и Международна комисия по ресурсите.

обръща внимание на благоприятната роля на свободната, отворена и справедлива търговия.

3. Съветът изразява сериозна загриженост във връзка с вредите за климата и околната среда, в допълнение към огромното човешко страдание, всичкото това причинено от продължаващите въоръжени конфликти по света, както и във връзка с риска, който те представляват за ефективни глобални действия за справяне с тройната планетарна криза.
4. Съветът осъжда незаконната, непровокирана и неоправдана агресивна война на Русия срещу Украйна и потвърждава отново непоколебимата си подкрепа за Украйна и нейния народ. Тази война причини огромни щети на околната среда, породила рискове за ядрената безопасност и засили енергийната и продоволствената несигурност в световен мащаб. Съветът подчертава, че е нужна оценка на щетите, и се ангажира да повдигне този въпрос в контекста на възстановяването и реконструкцията на Украйна. Освен това Съветът призовава международната общност да търси отговорност от Русия.
5. Съветът призовава всички партньори да предприемат мерки във връзка с дезинформацията и невярната информация, насочени към създаване и разпространение на невярна или манипулирана информация, свързана с изменението на климата, загубата на биологично разнообразие, влошаването на състоянието на околната среда, замърсяването и последиците от тях, и изтъква значението на науката и образованието.
6. Правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава продължават да бъдат общият компас и основните ценности на ЕС, включително в нашата зелена дипломация. Достъпът до чиста, здравословна и устойчива околна среда е човешко право. Следва да се постави акцент върху правата на децата и младежите, тъй като тяхната роля е неразривно свързана с бъдещите предизвикателства и решения като двигатели на промяната. ЕС също ще продължи да утвърждава, насърчава и защитава равенството между половете, пълноценното упражняване на всички човешки права от всички жени и момичета, както и овластяването на жените и момичетата. Съветът подчертава, че е важно да се засили влиянието и пълноценното, равноправно и съдържателно участие и лидерство на жените и младите поколения в процеса на вземане на решения на всички равнища с цел подобряване на политиките в областта на климата, енергетиката, околната среда и водите. Съветът изтъква също значението на сътрудничеството с гражданското общество, защитниците на правата на човека в областта на околната среда, коренното население, местните общности, хората с увреждания, както и тяхната защита и тяхното овластяване.

7. Съветът призовава за координиран подход за справяне с изменението на климата, влошаването на качеството на земите, опустиняването и загубата на биологично разнообразие и подчертава критичната роля на океаните и екосистемите и значението на природосъобразните решения. В този контекст Съветът призовава за засилено сътрудничество между секретариатите на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК), Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР) и Конвенцията на ООН за борба с опустиняването (UNCCD) и приканва страните да засилят по целесъобразност сътрудничеството между националните координатори, за да се насърчават по-силни полезни взаимодействия на международно и национално равнище.
8. Съветът очаква приемането на ориентиран към действия пакт на срещата на върха на ООН, посветена на бъдещето, през септември 2024 г. Пактът следва да потвърди отново ангажимента за реформиране на многостранната система и да даде възможност на ООН да работи по настоящите и бъдещите глобални предизвикателства и да изпълни основните си ангажименти, включително Програмата до 2030 г. и целите за устойчиво развитие (ЦУР), Парижкото споразумение, Програмата за действие от Адис Абеба и Глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин – Монреал. Пактът следва също така да обхване взаимовръзките между изменението на климата, загубата на биологично разнообразие, влошаването на състоянието на околната среда, нуждите от развитие, правата на човека и мира и сигурността.
9. Съветът приканва партньорите да работят в тясно сътрудничество с ЕС за ускоряване и извличане на полза от екологичния преход и подкрепя изпълнението на глобалните ангажименти чрез рамки като зелени съюзи, зелени партньорства, зелени програми, диалози на високо равнище, търговски споразумения и други важни формати за сътрудничество, като Споразумението от Самоа. Съветът изтъква отново значението на партньорствата за справедлив енергиен преход и остава ангажиран с по-нататъшното им привеждане в действие с подкрепата на съответните партньори. ЕС ще продължи да работи в тясно сътрудничество с партньорите от източното и южното съседство, Западните Балкани, Африка и света, по-специално с най-уязвимите, включително най-слаборазвитите държави и развиващите се малки островни държави, и с държавите партньори, които са предложили амбициозни планове чрез инициативите ИССРМС – Глобална Европа и „Екип Европа“ и в рамките на стратегията Global Gateway, наред с другото. Съветът подчертава, че частният сектор и предприятията играят важна роля и съдействат за тези усилия.

10. Съветът приканва Комисията да засили подкрепата и сътрудничеството с кандидатките за присъединяване към ЕС съобразно собствения им път към ЕС, за да се ускори привеждането им в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на енергетиката, околната среда и климата и тяхното прилагане, включително в контекста на Енергийната общност, и да се улесни техният справедлив и приобщаващ екологичен преход.
11. Съветът благодари на Обединените арабски емирства (ОАЕ) за домакинството на Конференцията на ООН по изменението на климата (COP 28) в Дубай и приветства приемането на постигнатия в ОАЕ консенсус. ЕС очаква да работи с всички партньори, включително с тройката председателства – настоящото на Обединените арабски емирства и предстоящите на Азербайджан и Бразилия, за постигане на успешни и амбициозни резултати на COP 29 и COP 30.
12. Съветът изразява дълбока загриженост, че въпреки цялостния напредък, постигнат на многостранно равнище, и предприетите на национално равнище конкретни стъпки и действия, страните по Парижкото споразумение, взети заедно, все още са далеч от постигането на неговото предназначение и дългосрочните му цели, както се признава в първия глобален преглед.

13. В този контекст Съветът призовава всички партньори да предприемат последващи действия във връзка с изводите от първия глобален преглед като важни насоки за засилени действия през това критично десетилетие, както и за подготовката на национално определените приноси (НОП), които трябва да бъдат представени девет до дванадесет месеца преди COP 30 през ноември 2025 г.², да отразяват възможно най-висока амбиция и да търсят полезни взаимодействия с Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие. Повишената амбиция през това критично десетилетие и след това изисква намаляване на емисиите на парникови газове в световен мащаб с 43% до 2030 г. и с 60% до 2035 г. в сравнение с равнищата от 2019 г. Съветът насърчава членовете на Г-20 да поемат водеща роля в прилагането на изводите от първия глобален преглед, включително отказа от изкопаеми горива, и приканва всички партньори да работят с ЕС и неговите държави членки за по-амбициозни НОП. ЕС се ангажира също да работи с държавите партньори, партньорите за развитие, международните организации и организациите като например партньорството за НОП, за разработването и изпълнението на амбициозни НОП с цел, която да бъде постигната до 2035 г. ЕС припомня отправления от COP 28 призив към всички страни да включат в своите НОП цели за намаляване на емисиите в цялата икономика, обхващащи всички парникови газове, сектори и категории, и да се съобразят с целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5°C. Съветът призовава също така държавите партньори да представят или актуализират своите дългосрочни стратегии за развитие при ниски емисии на парникови газове с цел постигане на нулеви нетни емисии до 2050 г.
14. Съветът потвърждава отново, че ЕС е поел ангажимент за неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г. и се стреми да постигне отрицателни емисии след това, както и че е определил междинна цел за намаляване на нетните емисии на парникови газове с най-малко 55% до 2030 г. в сравнение с равнищата от 1990 г. ЕС предприема решителни действия за постигане на тези правно обвързващи цели, залегнали в Европейския закон за климата, и предлага споделяне на опит, извлечени поуки, най-добри практики и иновативни решения, разработени чрез политиката на ЕС, научните изследвания, промишлеността и бизнеса с партньори в световен мащаб, които да подкрепят разработването и изпълнението на по-амбициозни НОП.

² *Решение на петата СМА, изводи от първия глобален преглед, точка 166, предварителен нередактиран текст [CMA4_AUV_TEMPLATE \(unfccc.int\)](https://unfccc.int/CM4_AUV_TEMPLATE).*

15. Съветът взема под внимание публикуването на съобщението на Комисията относно целта на Европа в областта на климата за 2040 г. и нейния път към неутралност по отношение на климата до 2050 г. и препоръките в него. То структурира обсъждането на НОП на ЕС, който трябва да бъде представен достатъчно рано преди COP 30. Съобщението изпраща мощен сигнал до пазарите и инвеститорите, както и до други международни партньори, да повишат собствените си амбиции и да насочат света по траектория, която е съвместима с целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5°C.
16. Съветът приканва партньорите да работят с ЕС за разработване на глобален подход към ценообразуването на въглеродните емисии като най-ефикасния и икономически ефективен начин за намаляване на емисиите и стимулиране на зелените инвестиции и насърчава и подкрепя другите юрисдикции да въведат или подобрят своя собствен механизъм за ценообразуване на въглеродните емисии, наред с другото, чрез приважване на пазарите на въглеродни емисии в съответствие с призива за действие за съобразени с Парижкото споразумение пазари на въглеродни емисии. В съответствие с механизма за корекция на въглеродните емисии на границите, насочен към намаляване на риска от изместване на въглеродни емисии по съвместим със СТО начин, Съветът призовава за засилено международно сътрудничество и достигане до партньорите с цел намаляване на въглеродните емисии в производствените процеси.
17. Съветът също така настоятелно призовава Комисията и държавите членки да работят с партньорите и в рамките на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО) и Международната морска организация (ИМО) за постигане на съгласие по амбициозни мерки за справяне с емисиите от международния транспорт, включително корабоплаването и въздухоплаването, и да работят за постигане на неутралност по отношение на климата в сградния сектор до 2050 г. Освен това Съветът призовава ЕС и неговите държави членки да насърчават амбициозно глобално постепенно намаляване на флуоровъглеродородите съгласно изменението от Кигали на Монреалския протокол, както и значително намаляване на други флуорсъдържащи парникови газове, като например SF₆, през следващите десет години.

18. Като отчита напредъка, постигнат в изпълнението на Глобалния ангажимент за метана, Съветът припомня необходимостта от конкретни мерки за справяне с нарастващите емисии на метан. ЕС ще продължи да призовава партньорите, които все още не са направили това, да се присъединят към глобалния ангажимент и да включат конкретни мерки за намаляване на метана в своите НОП. Съветът изтъква значението на целенасочените действия във всички имащи отношение сектори и подчертава краткосрочните възможности в енергийния сектор за справяне с течовете на метан, изпускането в атмосферата и изгарянето във факел и призовава за засилване на ангажираността с държавите партньори в подкрепа на работата на Международната обсерватория за емисиите на метан. В този контекст Съветът подчертава, че е важно да се създадат условия, включително чрез ефективни схеми за търговия с цел намаляване на емисиите на метан, като например „Вие събирате/ние купуваме“, в сътрудничество с държавите производителки³.
19. Въз основа на призова в глобалния преглед за отказ от изкопаемите горива в енергийните системи по правдив, организиран и справедлив начин, чрез ускоряване на действията през това критично десетилетие, така че до 2050 г. да се постигнат нулеви нетни емисии в крак с науката, Съветът подчертава необходимостта от действия въз основа на заключенията си от октомври 2023 г. В този контекст ЕС и неговите държави членки са решени да си сътрудничат с държавите партньори за насърчаване на енергиен сектор, в който изкопаемите горива преобладаващо са премахнати много преди 2050 г. в съответствие с целта за неутралност по отношение на климата до средата на века, и да работят за изпълнението, чрез ускорени действия през това критично десетилетие, допълнителни секторни етапни цели и амбиция, с цел да се постигне напълно или преобладаващо декарбонизирана глобална енергийна система през 30-те години на XXI век, като призовават да не се допуска никаква възможност за нова енергия от въглища. В това отношение Съветът изтъква значението на ефективното сътрудничество с държавите партньори, включително чрез многостранни инициативи като Powering Past Coal Alliance. Съветът припомня, че трябва постепенно и във възможно най-кратък срок да се премахнат субсидиите за изкопаеми горива, които не са насочени към справяне с енергийната бедност или към справедливия преход.

³ Заключения на Съвета от октомври 2023 г. относно подготовката за 28-ата конференция на страните (COP 28) по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) (Дубай, 30 ноември – 12 декември 2023 г.).

20. Съветът приветства партньорите, присъединили се към Глобалния ангажимент във връзка с възобновяемите енергийни източници и енергийната ефективност, и насърчава всички партньори да включат глобалните цели на глобалния преглед за утрояване на капацитета за енергия от възобновяеми източници в световен мащаб и удвояване на средния годишен темп на подобрения на енергийната ефективност в световен мащаб до 2030 г. в НОП и тяхното изпълнение. Съветът призовава дипломацията на ЕС да продължи да насърчава ускореното внедряване и системната интеграция на енергията от възобновяеми източници и на подхода за поставяне на енергийната ефективност на първо място като една от технологиите, най-завършени с оглед на пазарната реализация и налични в най-голям мащаб, разработването на благоприятна политика и съгласуването на финансовите потоци, по-специално в подкрепа на развиващите се страни. В това отношение Съветът отбелязва значението на електроенергийните междусистемни връзки с държавите партньори, включително със Западните Балкани, източното и южното съседство. Съветът призовава дипломацията на ЕС да продължи да утвърждава внедряването на безопасни и устойчиви нисковъглеродни технологии.
21. Съветът отчита необходимостта от основани на правила, прозрачни и ненарушени световни пазари на водород въз основа на надеждни стандарти и схеми за сертифициране, както и от разгръщане на необходимата инфраструктура, като същевременно се отчитат недостигът на вода и екологичният стрес. Съветът подчертава, че технологиите за намаляване на емисиите, които не нанасят значителни вреди на околната среда, са налични в ограничен мащаб и следователно трябва да се използват за намаляване на емисиите главно от сектори, в които това е трудно, както и че технологиите за поглъщане трябва да допринасят за постигането на отрицателни емисии в световен мащаб и не следва да се използват за забавяне на действията в областта на климата в сектори, в които са налице осъществими, ефективни и рентабилни алтернативи за ограничаване, особено през това критично десетилетие.
22. Тъй като някои държави партньори предпочитат ядрената енергия, Съветът още веднъж изтъква необходимостта да продължат да се насърчават и подкрепят най-високите стандарти в областта на ядрената безопасност, околната среда и прозрачността, в регионален мащаб, в непосредствена близост до границите на ЕС, както и в световен мащаб.

23. Съветът призовава за засилено прогнозиране с цел оценка и проактивна политика за бързо реагиране на променящата се геополитическа динамика на глобалния енергиен преход, както и за диалог с партньорите с оглед на очаквания спад на търсенето на изкопаеми горива в ЕС, в близост до ЕС и в световен мащаб.
24. Съветът приветства ефективните усилия за диверсификация, наред с другото чрез енергийната платформа на ЕС и AggregateEU, които допринесоха за постепенната енергийна независимост на ЕС от Русия. За да се гарантира енергийна сигурност и финансова достъпност по време на прехода към неутралност по отношение на климата, Съветът призовава върховния представител и Комисията да продължат да подкрепят тези усилия за диверсификация в съответствие с Версайската декларация, в тясно сътрудничество с държавите партньори. Съветът изтъква, че е важно да се укрепят прозрачните, основани на правила и ликвидни пазари и междусистемните връзки с трети държави, като същевременно отчита необходимостта да се избягва създаването на зависимост от изкопаеми горива и да се гарантира съобразено с целта за 1,5°C енергийно планиране, потенциал за промяна на предназначението и ориентирана към бъдещето инфраструктура. Съветът отбелязва със загриженост нарастващите кибер- и физически заплахи за критичната енергийна инфраструктура и изтъква, че е важно да се поддържат устойчиви енергийни системи, включително чрез сътрудничество с глобални партньори. Дипломатията на ЕС ще продължи да подкрепя и всички текущи усилия на засегнатите държави членки и Украйна за диверсифициране по целесъобразност на доставките на ядрено гориво.
25. Съветът твърдо отстоява пълното и ефективно прилагане на санкциите срещу Русия, включително в енергийния сектор, и предотвратяването на тяхното заобикаляне и призовава партньорите да засилят сътрудничеството за прилагане на политиката за таван на цените на петрола.
26. Съветът е решен да продължи да подкрепя Украйна в сътрудничество с партньорите, включително с необходимото оборудване за ремонт, възстановяване и защита на нейната енергийна система, както и за изграждане на по-издръжлив, децентрализиран и устойчив енергиен сектор, тясно интегриран с ЕС.

27. За да се гарантира енергийната сигурност и да се намалят стратегическите зависимости през следващите десетилетия, Съветът изтъква необходимостта от укрепване и диверсифициране на световните вериги на доставки на суровини от критично значение, необходими за енергийния преход в съответствие със Законодателния акт за суровините от критично значение, като се осигурява спазването на високи екологични и социални стандарти и в пълна степен се взема предвид геополитическото му измерение.
28. Съветът припомня спешната необходимост от постигане на резултати по отношение на енергийната бедност и всеобщия достъп до финансово достъпна, надеждна, устойчива и модерна енергия в съответствие с цел за устойчиво развитие (ЦУР) 7, включително чрез финансови модели, които отчитат проблематиката на равенството между половете, за борба с полово определените последици от енергийната бедност и за подобряване на достъпа на жените до работни места в областта на чистата енергия. Съветът призовава да се постави специален акцент върху разгръщането на достъпа до енергия от възобновяеми източници и електрификацията на селските райони чрез децентрализирани енергийни системи, както и върху предизвикателството, свързано с чистото готвене, включително в условия на разселване. Във връзка с това Съветът призовава партньорите да увеличат усилията и приноса си в подкрепа на най-уязвимите, които са в най-голяма нужда.
29. Справянето с тройната планетарна криза изисква мобилизиране на повече финансови средства, основната част от които ще трябва да дойде от частни източници. Във връзка с това Съветът изтъква отново спешната необходимост от привеждане на финансовите потоци в съответствие с целта за ниски емисии на парникови газове и устойчиво на климата развитие през настоящото десетилетие като ключов фактор за глобалните усилия за мащабно мобилизиране на финанси и за задълбочаване на световните устойчиви финансови и капиталови пазари в това отношение.

30. Съветът изтъква отново значението и неотложността на ускоряването на реформата на международната финансова архитектура и взема под внимание инициативи като Срещата на върха за нов глобален пакт за финансиране и Програмата от Бриджтаун 2.0. ЕС и неговите държави членки призовават многостранните банки за развитие, техните акционери и частния сектор да увеличат значително и експедитивно предоставянето и мобилизирането на финансиране в областта на климата и да разширят неговия обхват, по-специално за най-бедните и най-уязвимите общности и държави, включително нестабилните и засегнатите от конфликти райони, които едновременно с това често са изправени пред големи дългове и липса на фискално пространство. Съветът подчертава, че никоя държава не трябва да е принудена да избира между борбата с бедността и борбата за планетата. ЕС насърчава финансовите институции да увеличат подкрепата си, по-специално за инициативи за адаптиране и изграждане на устойчивост, като същевременно се постига баланс между смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането.
31. ЕС и неговите държави членки очакват да се ангажират с международните партньори за определяне на новата колективна количествена цел за финансирането в областта на климата в рамките на COP 29, като вземат предвид приоритетите и нуждите на развиващите се страни, с публичните финанси като важен и по-добре насочен по-специално към най-уязвимите държави и общности компонент, като същевременно се подчертава тяхната ключова роля за привличането на частни инвестиции. Необходимо е също така да се укрепи благоприятната среда за инвестициите, като се насърчават повече амбиции в областта на климата и се стимулират частните инвестиции и мобилизирането на вътрешни ресурси във всички държави.
32. Съветът потвърждава необходимостта от по-широка база контрибутори като предпоставка за определянето на амбициозна нова колективна количествена цел и призовава всички държави, в зависимост от финансовите си възможности, включително бързо развиващите се икономики, да допринесат за новата цел. Като признава, че нуждите са значителни и конвенционалните източници на публично финансиране сами по себе си не могат да осигурят количеството, необходимо за новата цел, Съветът призовава за набелязване и използване на допълнителни, нови и иновативни източници на финансиране от широк кръг източници, включително от сектора на изкопаемите горива и други сектори на високи емисии, които да бъдат определени и използвани за осигуряване на финансиране в областта на климата, включително за подкрепа на най-бедните и най-уязвимите в климатично отношение държави и общности при смекчаването на последиците от изменението на климата и изграждането на устойчивост към него. Съветът очаква работата на работната група по международно данъчно облагане и първите ѝ оценки на вариантите, които да бъдат представени на COP 29.

33. През 2022 г. ЕС и неговите държави членки допринесоха с 28,5 милиарда евро към международното публично финансиране в областта на климата, като повече от половината са насочени към адаптирането към изменението на климата или към междусекторни действия, включващи инициативи както за смекчаване на последиците от изменението на климата, така и за адаптиране, и мобилизираха допълнителна сума в размер на 12 милиарда евро частно финансиране, допринасяйки значително за целта от 100 милиарда щатски долара за финансиране в областта на климата.
34. Като се имат предвид вече тежките последици от изменението на климата, Съветът изразява решимостта си да работи с партньорите за изготвяне на национални планове за адаптиране с цел повишаване на техния капацитет за адаптиране, укрепване на устойчивостта и намаляване на уязвимостта, по-специално с най-уязвимите държави, включително най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави, чрез екосистемни подходи за адаптиране, когато е възможно. Съветът приветства приемането по време на COP 28 на Рамката от ОАЕ за глобална устойчивост спрямо изменението на климата и договорените цели по нея. Съветът призовава за засилена координация и сътрудничество между съществуващите структури и процесите на адаптиране към изменението на климата в рамките на РКООНИК и извън нея, за да се увеличи подкрепата за инициативите за адаптиране и изграждане на устойчивост и се насърчи тяхното осъществяване, особено в нестабилни и засегнати от конфликти райони, и припомня, че е важно да се подкрепи инициативата на генералния секретар на ООН „Ранно предупреждение за всички“. Съветът потвърждава и ангажимента си към целите на Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия. Съветът насърчава сътрудничеството в областта на повишаването на устойчивостта и управлението на податливостта на рискове, свързани с климата.
35. Съветът категорично подчертава спешната необходимост от засилване на глобалните действия и подкрепата от всякакви източници за предотвратяване, свеждане до минимум и справяне със загубите и щетите, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата, и приветства решението на COP 28 за привеждане в действие на новите договорености за финансиране, включително на фонд за подпомагане на развиващите се страни, които са особено уязвими от неблагоприятните последици от изменението на климата при справянето със загуби и щети. Съветът приветства поетите ангажименти към първоначалната капитализация на фонда и към съществуващите договорености за финансиране, включително значителните ангажименти от страна на ЕС, неговите държави членки и ОАЕ, и призовава за бързо задействане на фонда.

36. ЕС и неговите държави членки подчертават ангажимента си да бъдат в авангарда на колективните усилия за засилване на предоставянето и мобилизирането на финансиране за адаптиране на развиващите се страни, със специален акцент върху държавите и общностите, които са особено уязвими по отношение на неблагоприятните последици от изменението на климата, като например най-слабо развитите страни, малките островни развиващи се страни и нестабилните и засегнати от конфликти държави. В този смисъл Съветът призовава всички партньори от всички региони, в зависимост от своите финансови възможности, включително тези извън традиционната база доставчици на финансиране за развитие, да разширят подкрепата си за адаптирането към изменението на климата и за механизмите за финансиране за справяне със загуби и щети, включително подкрепата си за фонда. Като се има предвид мащабът на предизвикателствата, Съветът изтъква и необходимостта от идентифициране на нови и иновативни източници на финансиране.
37. Съветът изтъква и значението на опазването на културното наследство от опустошителните последици от изменението на климата и екстремните метеорологични явления.
38. Въз основа на констатациите на Глобалния обзор на ресурсите за 2024 г. на Международната комисия по ресурсите към Програмата на ООН за околната среда (UNEP) и като последващо действие на глобалния преглед, Съветът изтъква възможностите на кръговата икономика и устойчивата кръгова биоикономика за постигане на устойчиво потребление и производство, за улесняване на ефективното използване на ресурсите, намаляване на генерирането на отпадъци, емисиите на парникови газове, замърсяването на околната среда и отрицателното въздействие върху биологичното разнообразие. В усилията си за ускоряване на прехода Съветът призовава за провеждането на конференция на високо равнище на ООН относно ЦУР 12 и приканва партньорите да се присъединят към Световния алианс за кръгова икономика и ефективно използване на ресурсите.
39. В глобалната борба срещу замърсяването Съветът призовава за съвместни усилия за приключване до 2024 г. на преговорите за амбициозен международен правно обвързващ инструмент за прекратяване на замърсяването с пластмаси, включително в морската среда, въз основа на подхода на пълния жизнен цикъл, и за изпращане на ясен сигнал за намаляване на производството на първични пластмасови полимери. Освен това Съветът подчертава необходимостта от конструктивна и активна ангажираност с партньорите в това отношение. Съветът подкрепя също пълното и бързо прилагане на Глобалната рамка за химикалите „За планета, свободна от вреди от химикали и отпадъци“, и призовава за своевременно създаване на експертна група за политика по науката, която да допринесе допълнително за доброто управление на химикалите и отпадъците и за предотвратяването на замърсяването.

40. Като изтъква отново твърдия си ангажимент за прилагане на историческата Глобална рамка за биологичното разнообразие Кунмин – Монреал (ГРБР), Съветът настойчиво приканва страните да преразгледат своите национални стратегии и планове за действие в областта на биологичното разнообразие и да представят на секретариата на КБР национални цели, съгласувани с ГРБР, достатъчно навреме преди провеждането на предвидената за октомври 2024 г. COP 16.
41. Съветът подчертава, че COP 16 на КБР трябва да засили темпото за прилагане на ГРБР и да завърши работата по нерешените въпроси, по-специално мобилизирането на ресурси и многостранния механизъм за споделяне на ползите от използването на цифровите данни за секвенции (DSI), и по механизмите за мониторинг, докладване и преглед.
42. Съветът изтъква отново ангажимента си за увеличаването на финансирането за биологичното разнообразие в световен мащаб и неотложната необходимост съответните фискални и финансови потоци да бъдат приведени в съответствие с целите и задачите на ГРБР. Във връзка с това Съветът призовава всички съответни участници, включително многостранните банки за развитие, техните акционери и частния сектор да увеличат финансирането за биологичното разнообразие, като проучат всички източници, включително иновативните инструменти за финансиране, засилените полезни взаимодействия с финансирането в областта на климата и по-добрата международна координация за привеждане в съответствие на стандартите за инструментите за устойчиво финансиране, като например таксономиите. ЕС се ангажира да удвои своето външно финансиране за биологичното разнообразие до 7 милиарда евро за периода 2021 – 2027 г., като редица държави – членки на ЕС, поеха подобни ангажименти. Съветът насърчава всички съответни участници да подкрепят и допринесат за Фонда на Глобалната рамка за биологичното разнообразие, създаден в рамките на Глобалния екологичен фонд (ГЕФ), и призовава всички държави да определят до 2025 г., а след това постепенно да преустановят или реформират стимулите, включително субсидиите, които са вредни за биологичното разнообразие, по пропорционален, справедлив, честен, ефективен и равнопоставен начин.
43. Съветът изтъква значението на постигането на неутралност по отношение на влошаването на качеството на земите до 2030 г. и приветства COP 16 на Конвенцията на ООН за борба с опустиняването, която ще се проведе в Саудитска Арабия, като възможност за ускоряване на националните и глобалните действия за възстановяване на земята, здравето на почвите, устойчивостта на суши и екологичния преход.

44. Съветът отчита, че стабилността на световния воден цикъл е глобално предизвикателство, което е в основата на постигането на всички ЦУР. Съветът отчита ролята на водните екосистеми, по-специално на влажните зони, в действията в областта на климата и биологичното разнообразие. В този контекст и предвид световната водна криза Съветът изтъква отново значението на стратегическия подход на ЕС към устойчивостта и сигурността на водните ресурси и подчертава необходимостта от засилена дипломация в това отношение. Съветът насърчава съвместните усилия за ефективно многостранно управление, включително чрез назначаване на специален пратеник на ООН по въпросите на водите, засилено интегриране на свързаните с водата приоритети в съответните многостранни процеси и редовен междуправителствен диалог по въпросите на водите с последващи конференции на ООН по въпросите на водите, които ще бъдат организирани през 2026 г. и 2028 г., и срещата на върха „Една вода“, която ще се проведе в Ню Йорк през 2024 г. Съветът приветства Програмата за действие в областта на водите като ключов резултат от Конференцията на ООН за водите през 2023 г. и приемането на резолюция относно водите на 6-ата сесия на Асамблеята на ООН по околна среда (UNEA) и призовава за тяхното бързо прилагане. Съветът подкрепя предстоящата общосистемна стратегия за водоснабдяване и канализация под ръководството на ООН – „Вода“ с цел засилване на политическия импулс за изпълнение на ЦУР 6. Съветът насърчава и продължаващата глобализация на Конвенцията за водата на ООН за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера, която може да допринесе за глобалната стабилност, мир и сигурност.
45. Съветът приветства акцента на COP 28 върху необходимостта от повече инвестиции, действия и подкрепа за спиране и обръщане до 2030 г. на тенденцията за обезлесяване и деградация на горите, включително чрез засилено устойчиво управление на горите и устойчиви селскостопански и продоволствени системи. ЕС изпълнява своята роля и ще участва в диалог и сътрудничество с партньорите, включително чрез стратегическа рамка за ангажираност на ЕС, рамката на национални пакети за горите, природата и климата и чрез специалната инициатива „Екип Европа“ за глобален преход към вериги за създаване на стойност без обезлесяване.

46. Като отчита, че селското стопанство и продоволствените системи допринасят за решението на проблемите на изменението на климата и загубата на биологично разнообразие, като същевременно са засегнати и са част от него, Съветът подчертава спешната необходимост от преход към устойчиви и издръжливи селскостопански и продоволствени системи и се ангажира да продължи сътрудничеството с партньорите в това отношение.
47. Съветът изтъква отново важната роля на действията във връзка с океаните, включително функцията на океана като синя въглеродна екосистема, както и ролята на морското и крайбрежното биологично разнообразие в усилията за смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптиране, както и за продоволствената сигурност. Затова Съветът подчертава необходимостта от постигане на резултати по ЦУР 14 и от развитие на устойчива синя икономика. Във връзка с това Съветът призовава за по-силно международно управление и диалог в областта на океаните и приветства конференцията „Нашият океан“ в Гърция през 2024 г. и Конференцията на ООН за океаните във Франция през 2025 г., и се ангажира с участие на възможно най-високо равнище.
48. Съветът призовава всички членове на Комисията за опазване на антарктическите живи морски ресурси (CCAMLR) за приемането на нови морски защитени зони в Южния океан с цел създаване на представителна система от морски защитени зони като конкретен резултат в рамките на целта 30x30 на ГРБР Кунмин – Монреал и изпълнението на ЦУР.
49. След приемането на споразумението съгласно Конвенцията на ООН по морско право за опазването и устойчивото използване на морското биологично разнообразие в зоните, разположени извън националните юрисдикции, което е от ключово значение за здравето на нашите океани, Съветът отбелязва, че ЕС и неговите държави членки са поели ангажимент за бързото му ратифициране, и призовава партньорите да ускорят своите процеси на ратификация, така че споразумението да влезе в сила навреме за Конференцията на ООН за океаните през 2025 г.
50. Съветът приветства съвместното съобщение „Нова перспектива относно причинно-следствената връзка между климата и сигурността: справяне с въздействието на изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда върху мира, сигурността и отбраната“ и призовава за неговото пълно, всеобхватно и бързо прилагане.

51. Съветът изтъква значението на споделеното и засилено разбиране, че изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда водят до повишена нестабилност и повече конфликти и обратно – до човешко страдание, недостиг на ресурси, включително водна и продоволствена несигурност, вътрешно разселване и принудителна миграция. Всичко това представлява също пречка за постигането на ЦУР и засяга здравето в световен мащаб. Ето защо Съветът призовава за допълнителен ангажимент по тези въпроси в рамките на съответните многостранни и международни форуми, като същевременно се обръща специално внимание на непропорционалните последици за уязвимите лица, както и за жените и децата, включително децата, изложени на въоръжени конфликти.
52. Съветът приветства амбицията на съобщението за укрепване на партньорствата, включително с ООН, НАТО, Африканския съюз, ОССЕ и други съответни ключови партньори, в съответствие с по-широката многостранна програма на ЕС в областта на изменението на климата и околната среда и с институционалната рамка на ЕС и при пълно зачитане на автономността на ЕС при вземането на решения. Съветът приветства и съвместните ангажименти на 11-те члена на Съвета за сигурност на ООН (СС на ООН) и усилията на Групата на ООН от единомислещи държави във връзка с климата и сигурността за систематично постигане на напредък и за разглеждане на взаимното разбиране и ангажираност в СС на ООН относно взаимовръзките между климата, мира и сигурността.
53. Съветът подчертава необходимостта от интегриране на връзката между климата, мира и сигурността във външната дейност на ЕС и държавите – членки на ЕС, въз основа на интегриран, основан на факти подход, обхващащ всички равнища на управление, и засилено информирано в екологичен аспект планиране и вземане на решения от ЕС и неговите държави членки, както и въз основа на засилен акцент върху чувствителността към конфликти при действия в областта на климата. Съветът приканва върховния представител и Комисията да увеличат усилията си за по-добра подготвеност в областта на климата и за по-добър капацитет на ЕС за справяне с предизвикателствата във външната дейност на ЕС, свързани със сигурността по отношение на изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда, включително в контекста на мисиите и операциите на ЕС по линия на ОПСО и чрез пълноценното използване на специална платформа за обучение.

54. Съветът призовава за засилено глобално сътрудничество за справяне с международните престъпления против околната среда, включително трафика на дървен материал, екземпляри от дивата флора и фауна, минерали и отпадъци, като една от най-доходоносните форми на организирана престъпност, засягаща екосистемите, както и сигурността, принципите на правовата държава, здравето и поминъка на хората. Във връзка с това Съветът подчертава значението на изпълнението на преработения план за действие на ЕС за борба с трафика на екземпляри от дивата флора и фауна с акцент върху засиленото глобално партньорство между държавите на произход, потребителите и държавите на транзитно преминаване.
55. Съветът изтъква, че е важно да се увеличат усилията за насърчаване на справедливия и приобщаващ екологичен преход и да се подкрепи изпълнението на глобалните ангажименти в тясно сътрудничество с държавите партньори. Въз основа на подхода „Екип Европа“ Съветът приканва върховния представител, Комисията и всички държави – членки на ЕС, да укрепят съвместно зелената дипломация на ЕС като политически приоритет с помощта на засилена координация, обмен на информация и сътрудничество чрез съответните установени в столиците мрежи, включително Мрежата за зелена дипломация и Експертната група по енергийна дипломация, чрез специални обсъждания в съответните географски и тематични работни групи на Съвета и на местно равнище. Във връзка с това и посредством посочените канали Съветът приканва държавите – членки на ЕС, върховния представител и Комисията редовно да обменят мнения относно зелената дипломация на ЕС. На местно равнище Съветът насърчава още по-тясната координация и сътрудничество между посолствата на държавите членки и делегациите на ЕС в духа на „Екип Европа“, включително чрез разглеждането на възможностите за неформални центрове по зелена дипломация, които да работят в тясно сътрудничество с международните партньори, за да се увеличи максимално въздействието на информационните дейности и подкрепата на ЕС. С настоящите заключения Съветът подчертава решимостта на ЕС да работи с партньорите за утвърждаване и консолидиране на глобалните ангажименти и за превръщането им в цели, политики и инструменти чрез по-амбициозни национално определени приноси като едно от ключовите средства за постигането на всичко това. Съветът ще следи редовно темата за зелената дипломация на ЕС.